

ὁ ἐκ Λαύρας τοῦ Ἁγίου Ὁρους κληρικός πνευματικός ἐν Κύμῃ Ἀμβρόσιος ἱερομόναχος καὶ τέταρτος ὁ ἐφημέριος Ἀχλαδεῖδος καὶ πνευματικός εἰς τὸ χωρίον Κριεζᾶ ὀνόματι Γεώργιος Καγγέλης κατὰ βαθμὸν δεύτερον εἰσὶν ὄργανα θρησκευτικῶν προλήψεων καὶ φανατισμοῦ ὑπὲρ τῶν συνεντεύξεων τοῦ Παπουλάκη ἐν Ἄνδρῳ, ἀποπλανῶσι δὲ καὶ ἐν γνῶσει καὶ ἐν ἀγνοίᾳ τὸν ἐμπιστευόμενον αὐτόθι λαὸν ἀπλοῦν εἰς τὸ πιστεῦναι καὶ ἀσπάζεσθαι πράγματα ἅτινα ἀποκροῦει ὁ ἀληθὴς Χριστιανισμός.

«Προσθέσατε τῷ Σ. Ἐπισκόπῳ ὅτι ἐβεβαιώθημεν ἀκόμη ὅτι ἀδεία αὐτοῦ ὁ μνημονευθεὶς μοναχὸς Ἰωακείμ Κυμαῖος περιέρχεται τὰ χωρία διδάσκων δημοσίᾳ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ὅπως ἐπράξεν ἐν Μεσοχωρίοις τοῦ δήμου Στύρων κατὰ τὴν 23 Αὐγούστου π.ε. ὅτι περιπλέον ὁ ἐφημέριος Ἀχλαδεῖδος καὶ πνευματικός ἐν Κριεζᾶ ἀποτρέπει τοὺς χριστιανούς τοῦ μαρτυρεῖν ἐνόρκους ἐνώπιον τῶν πολιτικῶν ἀρχῶν, πρὸς δὲ ὅτι ὁ ἐκ Λαύρας τοῦ Ἁγίου Ὁρους παραπειθεὶ τὰ κοράσια ἵνα προσφεύγωσιν εἰς τὸν μοναχικὸν βίον ὅπως σώσωσι τὴν ψυχὴν των».

Καὶ αὐταὶ ἦσαν αἱ τελευταῖαι ἀπηχῆσεις τῆς Φιλορθοδοξίας, αἵτινες μετ' ὀλίγον ὀλοτελῶς ἀπεσβέσθησαν. Ὁ δὲ Παπουλάκης ὀλίγον μετὰ ταῦτα χρόνον παρέδωκε τὸ πνεῦμα, ἐν βαθεῖ ἡγρᾷ ἀποθανὼν τὴν νύκτα τῆς 18 πρὸς τὴν 19 Ἰανουαρίου τοῦ 1861, καὶ ἐτάφη εἰς τὸ κοιμητήριον τῆς μονῆς.

Ἡ φήμη του ἐπέζησε πολὺ μετὰ τὸν θάνατόν του καὶ μέχρι σήμερον εἰσέτι πολλοὶ ὑπάρχουσιν οἱ πιστεύοντες εἰς τὴν ἀγιότητα καὶ εἰς τὸ προφητικὸν χάρισμα τοῦ ἀνδρός, διατηροῦντες εὐσεβῶς περὶ αὐτὰ φέροντα τεμάχιον ἐκ τοῦ ράσου του ἢ σταυρὸν ξύλινον ὑπ' ἐκείνου δωρηθέντα. Τόσος ὑπῆρχεν ὁ σεβασμὸς παρὰ πολλοῖς ὥστε ἤθελον εὐθύς μετὰ τὸν θάνατόν του νὰ τὸν ἀνακηρύξωσιν ὡς ἅγιον, Κυνουριεῖς δὲ τινες ἐν Κωνσταντινουπόλει διαμένοντες ἀνέθηκαν εἰς ζωγράφον νὰ κατασκευάσῃ τὴν εἰκόνα του καὶ ἐπειδὴ ὁ ζωγράφος φυσικῶ τῷ λόγῳ ἐδίσταζε διότι δὲν ἐγίνωσκε τὰ χαρακτηριστικά του, ὠδήγησαν αὐτόν εἰς τὸν ναὸν καὶ δεικνύοντες αὐτῷ τὴν εἰκόνα τοῦ προφήτου Ἡλίου, παρήγγειλαν αὐτὴν ν' ἀντιγράψῃ διότι παρόμοιος κατὰ τὸ λέγειν των ἦτο ὁ Παπουλάκης πρὸς τὸν προφήτην ἐκεῖνον. Ἐπίσης καὶ τινες Λάκωνες μετὰ τινὰ ἔτη μεταβάντες εἰς τὴν μονὴν Παναχράντου ἐζήτησαν τὴν ἀδειαν ν' ἀνασκάψωσι τὸν τάφον τοῦ Παπουλάκη ὅπως παραλάβωσι τὴν κάραν του. Ἄλλ' οἱ ἐν τῇ μονῇ προειδοποιηθέντες ὑπὸ τῆς ἀρχῆς ἀπήντησαν ὅτι ἠγνούσιν ποῦ ἐκεῖτο τεθαμμένος καὶ οἱ εὐσεβεῖς Λάκωνες ἐπανῆλθον ἄπρακτοι.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΗΣ ΑΝΝΙΝΟΣ

ΧΑΡΑΛΛΟΣ

Ο ΗΓΕΜΩΝ ΤΩΝ ΒΑΡΙΑΓΩΝ

BYZANTINON ISTORHMA

(Συνέχεια καὶ τέλος).

ΚΕ'.

Τρεῖς ἡμέρας ἀργότερον ὁ Ῥωσικὸς στόλος κατέπλεεν εἰς τὸν λιμένα τῆς Χερσῶνος.

Κατὰ τοὺς παναρχαίους χρόνους ὁ Εὐξείνους ἀπετέλει τὸ πρὸς βορρᾶν τέρμα τῆς γνωστῆς οἰκουμένης, οὐ πέραν ἐξετείνεται ἢ μυθώδης ἐκείνη Σκυθία, ζοφερὸν τῶν Κιμμερίων ἐνδιαιτήμα

... Ἐς πείραθ' ἔκανε βαθυρῖου ὠκεανοῦ,
ἔνθα δὲ Κιμμερίων ἀνδρῶν δῆμὸς τε πόλις τε.
Ἡέρι καὶ νεφέλη κεκαλυμμένοι· οὐδὲ πότ' αὐτοῦ;
Ἡέλιος φαέθων καταδέρκεται ἀκτίνεσσιν,
ἀλλ' ἐπὶ νύξ' ὅλη τέταται δειλοῖσι βροτοῖσιν.

Ἄλλὰ τὰ ἐγχειρήματα τῶν πρώτων θαλασσοπόρων, τὰ ἐνσαρκωθέντα ἐν τῇ Ἀργοναυτικῇ στρατείᾳ, ταχέως ἐπηκολούθησαν αἱ μόνιμοι ἀποικίσεις, ὧν μία καὶ ἡ Χερρόνησος ἐπὶ τῆς Ταυρικῆς, γνωστῆ ἀργότερον ὡς Χερσῶν καὶ νῦν ὡς Σεβαστούπολις. Ἡ πόλις αὕτη ταχέως ὑπέκυψεν εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ Βυζαντίου, ἀλλὰ διετήρησε τὴν ἀστικὴν αὐτῆς ἐλευθερίαν, καθ' ὅσον τὸ λεγόμενον Θέμα Χερσῶνος διωκεῖτο ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων Ἀρχόντων, ἦτοι τοῦ Πρωτεύοντος καὶ τῶν πατέρων τῆς πόλεως· συνεπεῖα δὲ τούτου θαυμασίως ἀνεπτυχθῆ τὸ ἐμπόριον αὐτῆς, καίτοι ἐνώρις καταλήφθεισος τῆς ὑπαίθρου χώρας ὑπὸ τῶν ἀτιθάσσων Χαζάρων, οἵτινες ὅτε μὲν ἐδέχοντο, ὅτε δὲ ἀπέπτυνον τὴν κυριαρχίαν τοῦ Βασιλέως.

Παρατάθη δὲ ἡ κατάστασις αὕτη μέχρι τοῦ 833, ὅτε οἱ Χάζαροι, πιεζόμενοι ὑπὸ τῶν ἐντεῦθεν τοῦ Ταναΐδος οἰκούντων Πατζινακιδῶν, ἐζήτησαν διὰ πρεσβείας παρὰ τοῦ τότε ἀνάστονος Θεοφίλου τὴν ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ ἐκείνου ἀνέγερσιν φρουρίου, ἐπιτηδείου πρὸς ἀναχαίτισιν τῶν ἐν λόγῳ ἐπιδρομῶν. Ὁ Βασιλεὺς ἔπεμψε πράγματι τὸν Πετρωνᾶν Καματερόν μετὰ τοῦ Κατεπάνω τῆς Παφλαγονίας καὶ πολλῶν χελανδίων, ἀναπλεύσας δὲ οὗτος τὸν Ταναῖν ἀνήγειρε τὸ φρούριον μεθ' ὃ ἐπιστρέψας εἰς Βυζάντιον, ἐζήτησε τῷ Ἀνακτι ὅτι, πρὸς ἐδραΐωσιν τῆς Κυριαρχίας τοῦ Κράτους εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα, ἀπαραίτητος ἀπέβαινε ἡ ἀποστολὴ Στρατηγοῦ ἰδίου, μὴ ἀφιεμένης τῆς διοικήσεως εἰς χεῖρας τῶν ἀσθενῶν καὶ πολλὰκις ἰδιοτελῶν δημοτικῶν Ἀρχόντων. Ἡ γνώμη αὕτη κατίσχυσε, καὶ τὸ ἐν λόγῳ θέμα διωκεῖτο ἐφεξῆς ὡς πάντα τὰ λοιπὰ, καίτοι διατηρηθέντος κατὰ τύπον τοῦ Πρωτεύοντος.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν, περὶ ἧς πραγματευόμεθα,

ὑπῆρχεν ἐπομένως ἐν Χερσῶνι στρατηγός τοῦ Κράτους, ὅστις ἰδὼν καταπλέοντα τὸν ῥωσικὸν στόλον, παρεσκευάσθη τὰ πρὸς ἄμυναν· ἀλλ' ὁ Βλαδίμηρος οὐδεμίαν εἶχεν ἐπιθετικὴν διάθεσιν, καὶ προσωρμίσθη μόνον παρὰ τὸ στόμιον τοῦ λιμένος, ὅπως ἀναπαύσῃ τὰ πληρώματα, εἰς τὸ οὐδὲν ἀντέστη ὁ Στρατηγός, καθ' ὃ στεροῦμενος ναυτικῆς δυνάμεως.

Περὶ τὴν ἐσπέραν τῆς ἡμέρας ἐκείνης λαμπρὰ πανσέληνος ἐφώτιζε τὴν ἀμφιθεατρικῶς ὑψομένην λευκὴν πόλιν, ἐθαύμαζον δὲ τὸ μαγευτικὸν τοῦτο θέαμα ὁ Χαράλδος καὶ ὁ Ραγνάρος ἐκ τοῦ πλοίου αὐτῶν.

— Ἴδού εὐδαίμων ἀληθῶς ἀποικία, παρέτῆρσεν ὁ Χαράλδος.

— Ὑπῆρξεν ἀείποτε σπουδαιότατον ἐμπορεῖον, καὶ πρὸ τῆς καθόδου τῶν Χαζάρων, ἔτρεφον τὴν Ἑλλάδα οἱ περίξ σιτοφόροι ἀγροί· ἀλλ' εἶδεν ἡ πόλις ἡμέρας φοβεράς καὶ ὑπέστη συμφορὰν, ἣν μετὰ φρίκης ἀφηγοῦνται οἱ σύγχρονοι χρονογράφοι.

— Συμφορὰν, ὑποίας φύσεως ;

— Γνωρίζεις ὅτι ἡ δυναστεία τοῦ Ἡρακλείου, ἣτις διετήρησε τὸν θρόνον ἓνα ὄλον αἰῶνα, ἀπὸ τοῦ 611—711, ἰδρυθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἥρωος ἐκείνου, κατέληξεν εἰς τέρας ἀνθρωπόμορφον, ἢ μάλλον εἰς παράφροναν, Ἰουστινιανὸν Β'. τὸν Ρινότμητον.

— Πόθεν τὸ ἐπίθετον τοῦτο ;

— Τῆς ποικίλης αὐτοῦ κακουργίας καὶ ἀσεβοῦς ἀσπλαγγίας ἐπέθηκε τὴν κορωνίδα διατάξας, ὡς βεβαιούσιν οἱ σύγχρονοι, τὴν ἀπόσφαξιν τοῦ τε Πατριάρχου καὶ παντὸς τοῦ δήμου τῆς πρωτεύουσας· ἀλλὰ τότε ἡ πόλις ἐξηγέρθη τέλος, ὑπὸ τὸν στρατηγὸν Λεόντιον, καὶ ὁ τοῦ Νέρωνος μιμητῆς, συρθεὶς εἰς τὸν Ἰππόδρομον, ὑπέστη τὴν φοβερὰν ποινήν τῆς βίονοπίας, ἣτις ὑπὸ τοῦ Ἡρακλείου εἰσαχθεῖσα, ἠτίμασεν οὕτω τὸν τελευταῖον αὐτοῦ ἀπόγονον. Συγχρόνως δὲ κατεκάησαν εἰς τὸν λεγόμενον Βοῦν οἱ δύο ἀγριώτεροι αὐτοῦ λειτουργοί, ὁ μέγας Λογοθέτης Θεοδόσιος καὶ ὁ Σακκελάριος Στέφανος φοβεράς διαπράξαντες δημεύσεις, βιασιοπραγίας καὶ βασάνους μεθ' ὃ ἀνευφημήθη Βασιλεὺς ὁ Λεόντιος.

— Καὶ ὁ Ρινότμητος ;

— Ἐξορισθεὶς εἰς τὴν Χερσῶνα ταύτην, παρέμεινε δέκα ὄλα ἔτη σκευωρῶν πρὸς ἀνάκτησιν τῆς ἀρχῆς· ἀλλ' ἤκιστα προθύμους εὗρε τοὺς φιλησυχούς ἀποίκους, οἵτινες, ὅπως ἀπαλλαγῶσι τοῦ ἐπικινδύνου ξένου, ἀπεφάσισαν τὴν σύλληψιν καὶ ἀποστολὴν αὐτοῦ εἰς τὸν βασιλεύοντα τότε Ἀψίμαρον.

— Δικαίως, τῇ ἀληθείᾳ.

— Ὁ Ρινότμητος, διαγνοὺς τὰ μελετώμενα, κατέφυγε τότε πρὸς τὸν Χαγάνον τῶν Χαζάρων,

οὗ ἐνυμφεῦθη τὴν ἀδελφὴν Θεοδώραν· ἀλλ' ὁ Ἀψίμαρος ὑπόσχεται τῷ βαρβάρῳ ἐκείνῳ πλουσίαν ἀμοιβήν, ἐὰν παραδώσῃ, ζῶντα ἢ νεκρὸν, τὸν πολυπράγμονα μνηστῆρα, καὶ ὁ Χαγάνος ἐπιχειρεῖ πράγματι τὴν δολοφονίαν τοῦ γαμβροῦ.

— Δραματικὰ ὄντως περιπέτεια.

— Ὡς λέγεις, ἀλλ' ὁ Ρινότμητος δυσκόλως ἐνέπιπτεν εἰς τοιαύτας παγίδας. Ὑποπτευθεὶς καὶ αὐθις τὴν ἐπιβουλὴν, ἀπαγγονίζει ἰδίᾳ χειρὶ τοὺς δολοφόνους, πέμπει τὴν Θεοδώραν εἰς τὸν ἀδελφόν, καὶ δραπετεύει ἐπὶ ἀλιάδος ἐκ Φαναγόρας, ἐνθα διέμενε, παραλαμβάνει καθ' ὁδὸν ἐκ Χερσῶνος πιστοὺς τινὰς ὀπαδοὺς, διαπλέει τὸν Εὐξεινον ἐν μέσῳ τρομερᾶς τρικυμίας, καὶ εἰσέρχεται τέλος εἰς τὸν Ἰστρον.

— Παράδοξον ψυχῆς σθένος.

— Παράδοξον, ἀλλὰ πρὸς τὰ χειρίστα ἔβπον. Φθὰς εἰς Βουλγαρίαν, καταρράδιουργεῖ τὸν Ἠγεμόνα τῆς χώρας Τερβέλην, ὑπόσχεται αὐτῷ σύζυγον τὴν ἰδίαν θυγατέρα μετὰ δώρων λαμπρῶν, καὶ παρασύρει οὕτω τοὺς πρὸ καιροῦ ἡρεμοῦντας Βουλγάρους κατὰ τῆς πρωτεύουσας.

— Καὶ ὁ Ἀψίμαρος ;

— Ἀπέχρυσεν κατ' ἀρχὰς μεθ' ὕβρεων τὰς περὶ παραδόσεως προτάσεις, ἀλλὰ τὴν τρίτην νύκτα ὁ Ἰουστινιανὸς παρεισδύει δι' ἀγωγοῦ τινος εἰς τὴν πόλιν, ἀνοίγει μίαν τῶν χερσαίων πυλῶν, καὶ εἰσάγων πᾶσαν τὴν στρατιάν, καθίσταται κύριος αὐτῆς.

— Εὖγε τοῦ ἀνδραγαθήματος !

— Ἐννοεῖται ὅτι πρὸ παντὸς ἐφρόνευσε τὸν τε Ἀψίμαρον καὶ τὸν ζῶντα ἔτι, καίτοι ὑπὸ τοῦ διαδόχου βίονοπηθέντα, Λεόντιον· διέπραξε δὲ τὴν κακουργίαν πανηγυρικῶς, διότι πρῶτον μὲν ἐπόμπευσε τοὺς δύο Βασιλεῖς ἐν ἀλύσει διὰ τῆς πόλεως, καὶ εἶτα προσήγαγεν αὐτοὺς συρομένους εἰς τὸν Ἰππόδρομον, ὅπου κατεπάτησεν αὐτοὺς βοῶντος τοῦ δήμου «ἐπὶ ἀσπίδα καὶ βασιλίσκον ἐπέβης, καὶ ἐπάτησας λέοντα καὶ δράκοντα» μεθ' ὃ ἐστάλησαν εἰς τὴν πλατείαν τοῦ Κυνηγίου, ὅπου ἀπεκεφαλίσθησαν.

— Ἀγριότης ἀποτρόπαιος.

— Ἀπαρχὴ μόνον σειρᾶς ὄλης ἀπαισιῶν τερατουργημάτων. Ὁ Πατριάρχης ἐτυφλώθη, οἱ ἐπιφανέστεροι Στρατηγοὶ ἀπηγονίσθησαν ἐπὶ τῶν ἐπάλλξεων, καὶ, ποικιλοτρόπως βασανισθέντες, ἐφονεύθησαν κατὰ χιλιάδας οἱ πρωτεύοντες Μεγιστᾶνες καὶ πολῖται.

— Καὶ ὁ δῆμος ἀγογγύστως ὑφίστατο πάντα ταῦτα ;

— Ὁ δῆμος, ὡς ἡ θάλασσα, ἐκμανεῖς κατὰ θραύει πᾶν τὸ προστυχόν, ἀλλὰ δυσχερῶς ἐγείρεται. Ἐν τούτοις ὁ Ρινότμητος, ἐκ τοῦ προχείρου μεταβαλὼν τὴν πρωτεύουσαν εἰς αἰματηρὸν τέλμα, ἐπεδόθη τέλος εἰς τὸ κύριον αὐτοῦ μέλημα, τὴν φοβερὰν ἐκδίκησιν κατὰ τῆς

Χερσῶνος, ἥτις ἐμελέτησε τὴν παράδοσιν αὐτοῦ. Ὁθεν συγκροτεῖ στόλον κραταίον μετὰ δεκακισμυρίων ὀπλιτῶν, καὶ πέμπει αὐτὸν εἰς τὴν Ταυρικὴν, ὑπὸ Ἡγεμόνα Στέφανον τὸν Ἀσμικτον, ἐπιτετραμμένον τὴν κατακρεούργησιν πάντων τῶν κατοικῶν, οὐ μόνον τῆς Χερσῶνος, ἀλλὰ καὶ τῶν λοιπῶν κατὰ τὰ μέρη ἐκεῖνα Ἑλληνίδων πόλεων.

— Τί λέγεις, ὁμιλεῖς σπουδάζων;

— Φεῦ! πρόκειται περὶ γεγονότος, καὶ οὐχὶ περὶ τερατώδους μυθεύματος. Φαίνεται ὅμως ὅτι τὰ κακοῦργα τοῦ τυράννου ὄργα καὶ διετήρουν ἀνθρώπινόν τι αἶσθημα, καθ' ὅσον ἐσφάγησαν μὲν διὰ βρασάνων οἰκτρῶν οἱ ἐπισημότεροι τῶν κατοικῶν, ἀλλὰ πολλοὶ διέφυγον, καὶ τὸ σπουδαιότερον, ἐφείσθησαν οἱ δῆμιοι τῶν νηπίων.

— Ἀγαθὴ τύχη.

— Ὁ Ρινόμητος, μαθὼν τοῦτο, ἐγένετο ἐξ-αλλος ἐξ ὄργης, καὶ τῇ ἐπειγούσῃ αὐτοῦ διαταγῇ, ὁ Ἀσμικτος, προχλαδῶν τὰ μεираκια, ἀπέπλευσεν εἰς Βυζάντιον.

— Ὁ Νέρων μεταβάλλεται εἰς Ἡρώδη.

— Τοιαύτη βεβαίως ἦν ἡ πρόθεσις αὐτοῦ, ἀλλ' ἐνσκηψάσης ἐν τῷ Εὐξείνῳ τρικυμίας δεινῶς πᾶς σχεδὸν ὁ στόλος κατεστράφη, καὶ ἀπωλέσθησαν ἐβδόμηκοντα τρεῖς ὄλαι χιλιάδες ἐκ τῶν ἀθῶων ἐκείνων πλασμάτων.

— Ὁρθῶς ἔλεγες ὅτι ὀλίγα τοιαῦτα γεγονότα ἀπεμνημόνευσαν οἱ ἄνθρωποι.

— Καὶ ὅμως οὐδὲ μετὰ τὸ φοβερόν τοῦτο ἀτύχημα ἐκορέσθη τοῦ Ρινομήτου ἡ μανία· ὅθεν παρασκευάσας στόλον ἕτερον, ἐκπέμπει αὐτὸν εἰς Χερσῶνα, ἵνα μὴ ἀφεθῆ ἐκεῖ ψυχὴ ζῶσα ἢ λίθος ἐπὶ λίθου.

— Τέρως ἀποτρόπκιον.

— Εὐτυχῶς τὴν φορὰν ταύτην ἡ θεία Πρόνοια ἐπέστησε τὴν προσοχὴν αὐτῆς εἰς τὴν Ταυρικὴν. Οἱ Χερσωνῖται ἀπέλιπιδες πλέον ὄχουρουσι τὴν πόλιν συμπράττοντος τοῦ Χαγάνου τῶν Χαζάρων καὶ αὐτοῦ τοῦ Στρατηγοῦ τοῦ θέματος Ἡλία, οὕτω δὲ κατατροποῦσι τοὺς ἐπερχομένους καὶ προσφέρουσι τὸ στέμμα, τοῦ Ἡλία μὴ δεχθέντος, εἰς τὸν Φιλιππικόν, Μεγιστᾶνα διατελοῦντα παρ' αὐτοῖς ἐν ἐξορίᾳ.

— Φαντάζομαι τοῦ Ρινομήτου τὴν ὄργην.

— Μόλις μαθὼν τὰ γενόμενα, ὄρμα εἰς τὸν οἶκον τοῦ Ἡλία, σφάζει τοὺς δύο αὐτοῦ υἱούς, καὶ τὴν ἐσχάτην ἐπιβιβάζει τῇ συζύγῳ αὐτοῦ ὕβριν, μεθ' ὃ νέον ἐκπέμπει εἰς Χερσῶνα στόλον, ὅστις ὅμως ἀποτυχῶν περὶ τὴν ἐφοδον, ἐνοῦται μετὰ τῶν Χερσωνιτῶν. Πᾶσαν δὲ τὴν δύναμιν ταύτην παραχλαδῶν τότε ὁ Φιλιππικός, ἐπέρχεται κατὰ τοῦ Βυζαντίου, καὶ ἀκωλύτως εἰς τὴν πρωτεύουσάν εἰσδύει, τοῦ Ρινομήτου φυγόντος, ἅμα ἐγνώσθη τοῦ στόλου ἡ προδοσία, πρὸς τὴν Σινώπην.

— Καὶ οὕτως ἐληξεν ἡ τραγωδία;

— Ὁ Φιλιππικός ἐξέπεμψε κατὰ τοῦ δραπέτου τὸν Ἡλίαν μετὰ δυνάμεως ἰκανῆς, ἀλλ' οἱ σὺν αὐτῷ παρέδωκαν αὐθρομήτως τὸν ἀλιτήριον, καὶ ὁ Ἡλίας τότε, διψῶν ἐκδικησιν, ἐθανάτωσεν αὐτὸν ἰδία χειρὶ.

— Ἔστι Δίκης ὀφθαλμός.

Πολυτίμους εἰδήσεις περὶ Χερσῶνος, Πατζινκιτῶν καὶ Ῥώσων εὕρισκει ὁ βουλόμενος εἰς τὰ δύο ἕτερα συγγράμματα τὸ «περὶ Θεμάτων», καὶ τὸ «πρὸς τὸν ἴδιον υἱὸν Ῥωμανόν», ἐνθα ὁ Βορυσθένης καλεῖται ἤδη Δάναπρις, καὶ ὁ Ἴστρος Δανούβιος.

ΚΣΤ'

Τὴν ἐπαύριον τῆς ἐν λόγῳ ἐσπέρας ὁ στόλος, ἀναχθεὶς τῆς Χερσῶνος, εἰσῆλθε μετ' ὀλίγον εἰς τὸν Βορυσθένην, ὃν ἀνέπλευσε μέχρι τῆς πρωτεύουσας τῶν μεγάλων δουκῶν, τοῦ Κιέβου. Ἡ πόλις αὕτη, ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς τοῦ ποταμοῦ ὄχθης κειμένη, ἦν ἤδη σπουδαία καὶ διεκοσμεῖτο ὑπὸ πλήθους ἐκκλησιῶν καὶ μονῶν, καθ' ὅσον οἱ νεοφώτιστοι Ῥῶσοι μέγαν ἀνέπτυξαν περὶ ταῦτα ζῆλον. Ἀλλ' ἰδίως θαυμάσιος ἦν ὁ ἡμιτελής ἐτι ναὸς τῆς ἁγίας Σοφίας, ἐπιστέφων τὸν λόφον, ἐφ' οὗ ἀνείρπεν ἡ πόλις, καὶ εἰς τοὺς ἑνδεκα περιχρυσούς αὐτοῦ θόλους ἀντανακλῶν τὰς ἀκτίνας τοῦ δύνοντος ἡλίου. Ὁ ναὸς οὗτος διασωθεὶς μέχρις ἡμῶν, ἀφοῦ πολλάκις ἀνεκαινίσθη, τυγχάνει τὸ σεπτότερον τῆς Ῥωσίας τέμενος, καὶ περιέχει τοὺς τάφους τῶν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης μεγάλων Δουκῶν. Ἡ δὲ πεδιάς, ἡ παρὰ τοὺς πρόποδας τοῦ λόφου καλεῖται εἰς-ἐτι «κοιλὰς τοῦ βαπτίσματος», καθ' ὅσον ὁ Βλαδίμηρος, πρὸ πολλοῦ ἄλλως τε προχειρισθεὶς ἅγιος, κατὰ τὴν ἐκ Χερσῶνος ἐπιστροφὴν αὐτοῦ, ἐκεῖ ἀθρόους ἐβάπτισε τοὺς κατοίκους τῆς ἱεράς πόλεως μετὰ τινος, ἐννοεῖται, τοῦ κνουτοῦ ἀρχηγῆς.

Ὁ Ἰαροσλαῦος πρὸ πολλοῦ ἐκ φήμης τὸν Χαράλδον γνωρίζων, καὶ μαθὼν τὸ πρόσφατον ἀνδραγάθημα, ἐδέχθη αὐτὸν εἰς ἀνοικτὰς ἀγκάλας καὶ πᾶσαν κατέβαλε προσπάθειαν πρὸς διασκέδασιν τῆς ἄκρας αὐτοῦ δυσθυμίας· ἀλλ' ὡσεὶ ἐδίωκεν εἰσέτι αὐτὸν τοῦ παρελθόντος ἡ ἀνάμνησις, προσεχῶς ἐγνώσθη ἐν Κιέβῳ ὅτι, ὀλίγον μετὰ τὴν ἀποδημίαν τοῦ ἡμετέρου ἥρωος, νέα ἐξεβρόχη ἐν Βυζαντίῳ στάσις.

Αἱ σχέσεις τοῦ Μονομάχου μετὰ τῆς ἀδελφῆς τοῦ Σκληροῦ ταχέως ἀπέβησαν τοσοῦτον σκανδαλώδεις ὥστε διεδόθη ὅτι ἐμελέτα τὴν ἀπομάκρυνσιν τῶν θυγατέρων τοῦ Κωνσταντίνου, ὅπως ἀναβιβάσῃ ἐπὶ τοῦ θρόνου τὴν ἐρωμένην αὐτοῦ ἐκείνην. Τοῦτο ἤρκεσεν ὅπως ἐπιφέρῃ δεινὴν ἐν τῇ πόλει ἀναστάτῳσιν καὶ τῇ 9ῃ Μαρτίου 1044, καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Αὐτοκράτωρ ἵππευε πρὸ τοῦ ἐν τῇ Χαλκῇ νχοῦ τοῦ Σωτῆρος, ἵνα

μεταβῆ εἰς τὸν ἑορτάζοντα σηκὸν τῶν τεσσαράκοντα Μαρτύρων, αἴφνης ἀκούεται φωνὴ ἐκ τοῦ πλήθους βοῶσα. — Ἄῤῥεἰς τὴν Σκληραϊναν Βασίλισσαν οὐ θέλομεν, οὐδὲ δι' αὐτὴν αἰ μάνναι ἡμῶν αἰ πορφυρογέννητοι Ζωὴ τε καὶ Θεοδώρα θανοῦνται».

Φοβερός ἐκ τούτου ἠγέρθη σάλος, καὶ τὸν ἔσχατον διέτρεξε κίνδυνον ὃ τε βασιλεὺς καὶ μέγα τῶν πολιτῶν πλῆθος, μέχρις οὗ, προκύψασαι τέλος ἐκ τῆς Χαλκῆς αἰ Βασίλισσαι, καθηύχασαν τοὺς στασιαστάς. Ἐννοεῖται ὅτι ὁ Μονομάχος ἐπέστρεψεν εἰς τ' Ἀνάκτορα, παραιτηθεὶς τῆς ἐκκλησιασσεως, καὶ ὅπως ἐξευμνίσθη τὸν ὄχλον, ἐχορήγησε μέγα εἰς τὴν ἁγίαν Σοφίαν ποσὸν πρὸς τέλεσιν τῆς λειτουργίας, οὐχὶ πλέον κατὰ τὰς ἑορτάς, ἀλλὰ καθ' ἑκάστην ἐπορίσθη δὲ τὸν πρὸς τοῦτο χρυσόν, ἀπαλλάξας τοὺς Ἰβηρας τῆς ὑποχρέωσεως, καθ' ἣν συνετήρουν πεντακισμυριοὺς ἄνδρας πρὸς ἄμυναν τῶν συνόρων, μέτρον, ὅπερ τάχιστα ἐπήνεγκε καρποὺς ὀλεθρίους.

Ὁ Ῥαγνάρος, πρῶτος μαθὼν τὰς ἐν λόγῳ εἰδήσεις, ἀνεκοίωσεν αὐτάς τῷ Χαράλδῳ, ἀλλ' εὗρεν αὐτὸν ἀδιάφορον πλέον πρὸς τὰ ἐν Βυζαντίῳ συμβαίνοντα. Ἀφίχθεις ἐν τῷ μέσῳ κόσμῳ νέου καὶ ζῶν μεταξύ ὁμοφύλων, καταφανῶς ἐπέζητει οὗτος τὴν λήθην τοῦ παρελθόντος, εἰς ὃ πολλαὶ συνέτρεχον περιστάσεις καὶ ἰδίως ἡ ἐξῆς.

Ὁ Ἰαροσλαῦος εἶχε θυγατέρα περικαλλῆ τὴν Ἐλλισῶφ ἢ Ἐλισάβετ, ἥτις ὡς εἰκός, ἅμα ἐσχετίσθη τὸν περιώνυμον Ἰάρλον, περιπαθῶς αὐτοῦ ἠράσθη, ὃ δὲ μέγας Δουξ, διακαῶς ποθῶν τὸ μετὰ τοῦ βασιλικοῦ ἐκείνου γόνου συνοικέσιον, διὰ παντὸς μέσου ἐπέδιωκε τὴν συντέλεσιν αὐτοῦ. Εὗρε δ' εἰς τοῦτο θερμὸν ἀρωγὸν τὸν Ῥαγνάρον, ὅστις ἤλπιζεν οὕτω μείωσιν τινα τοῦ ἀκοιμήτου ἄλγους ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ τῆς Μαρίας, καὶ ὠθεῖτο προσέτι ἐκ λόγων πολιτικῶν.

Γνωστὸν ὅτι ἀπὸ τοῦ 1035 ἐβασίλευεν ἐν Νορβηγίᾳ καὶ Δανίᾳ ὁ υἱὸς τοῦ Ὀλάφου Μάγνος· ἀλλ' οὗτος τάχιστα δυσηρέστησε τὸ ὑπῆκοον, καὶ τῶν μυθῶδων ἄθλων τοῦ Χαράλδου διαθρυλληθέντων κατὰ τὰς βορείας χώρας, πολλάκις ἐκλήθη οὗτος διὰ διαφόρων μνηυμάτων πρὸς κατάληψιν τοῦ πατρίου θρόνου. Ὁ Ῥαγνάρος συνίστα τότε τὴν ἀποδοχὴν τῶν προτάσεων τούτων, ἀλλ' ὁ Ἐταιριάρχης, ὑπὸ τὴν ἐπήρεια τῆς Μαρίας διατελῶν, καὶ περιφανῆ κατέχων ἐν Βυζαντίῳ θέσιν, ἀπήντα διὰ σαωμάτων.

Νῦν ὁμως ἄλλως εἶχον τὰ πράγματα, καὶ ὁ Ῥαγνάρος ὁρθῶς ἐσκέπτετο ὅτι νέον ἀνέμενε τὸν Χαράλδον στάδιον ἐπὶ τῆς πατρῴας γῆς καὶ βίος ἐνεργός, τὸ ἄριστον τοῦτο φάρμακον τῶν ἠθικῶν τραυμάτων. Πολύτιμον δὲ ἦν τὸ ἐν λόγῳ συνοικέσιον ὑπὸ τὴν ἐποψίν ταύτην, καὶ διότι ὁ μέγας Δουξ ὑπέσχετο πᾶσαν ἀρωγὴν εἰς ἐφό-

δια καὶ ἄνδρας, καὶ διότι συγγενὴς ἐτύγχανε τοῦ Βασιλέως τῆς Σουηδίας, ὅστις, καθ' ὃ γείτων, ἀπέβαινε σύμμαχος χρησιμώτατος.

Ἄλλ' ὁ Χαράλδος, καίτοι ἀναγνωρίζων τῆς χαριτοβρύτου ἡγεμονίδος τὰ θέλητρα καὶ τοῦ Ῥαγνάρου τὴν εὐγλωττίαν, ἠρνεῖτο ἐπιμόνως πᾶσαν περὶ τούτου συζήτησιν, ἣν ἐθεώρει ὡς ὕβριν πρὸς τὴν μνήμην τῆς Μαρίας.

Οὕτω παρῆλθε καιρὸς ἡ ἀτυχῆς Ἐλλισῶφ διαρκῶς ἐφθινεν ὡς ἐκ τοῦ ἀνιάτου αὐτῆς πάθους, καὶ ὁ Χαράλδος ἀφ' ἐτέρου ἐτήκετο ὑπὸ τοῦ ἀπράγμονος καὶ ἀχρόου ἐκείνου βίου. Ὁ Ῥαγνάρος, δεξιῶς πάντων τούτων ἐπωφελοῦμενος, ἐποίει καταφανεῖς προόδους, καὶ τέλος, ἀποσπᾶσας παρὰ τοῦ ἐταίρου σιωπηλῆν ἡμισυναίνεσιν, διενήργησε τὴν ἐκτέλεσιν μετὰ τοσαύτης ταχύτητος, ὥστε οὐδεὶς ἀπέμεινε καιρὸς πρὸς μετάνοιαν.

Καὶ πρῶτον μὲν ἔσπευσε πρὸς τὸν Ἰαροσλαῦον, ὅστις μαθὼν τὴν εἰδησιν, ἠσπᾶσθη αὐτὸν ἐκ τῆς χαρᾶς, μεθ' ὃ ἐκ συμφώνου ἐλήφθησαν τ' ἀναγκαῖα μέτρα.

Ἡ Αὐλὴ μετέβη πρὸς τοῦτο εἰς Νοβγορόδ, τὴν ἀρχαίαν τοῦ Κράτους πρωτεύουσαν, ἐνθα ἐτελέσθη τὸ μυστήριον, καὶ ἅμα τῇ λήξει τῶν λαμπρῶν τελετῶν, αἰτινες ἐπηκολούθησαν αὐτό, κατέλιπεν ὁ Χαράλδος μετὰ τῆς νεαρᾶς αὐτοῦ συζύγου, τοῦ Ῥαγνάρου καὶ πολυτελοῦς θεραπειᾶς τὴν Ῥωσίαν, ὅπως κατὰ πρῶτον ἐπισκεφθῆ τῆς Σουηδίας τὸν Ἀνακτα.

Ἀπεδέχθη δὲ οὗτος προθυμότητα τὸν νέον κηδεστήν, καὶ ἀφοῦ ἐπὶ τινὰς ἡμέρας ἐξένισε, παρέσχεν αὐτῷ στρατὸν κραταῖον, μεθ' οὗ ἐπεφάνη προσεχῶς ὁ Χαράλδος εἰς τῆς Νορβηγίας τὰ σύνορα· ἀλλ' οὐδεμίᾳ ἐπῆλθεν ἐχθροπραξία, καθ' ὅσον, ἅμα γνωσθείσης τῆς ἀφίξεως αὐτοῦ, ἀυθορμήτως ὑπετάγησαν αἱ πρὸς ἐὼ ἐπαρχαίαι. Ἐὰν ἐβάδιζε τότε πρὸς τὴν πρωτεύουσαν, ὁ Μάγνος ἀναμωτῆ ἀνετρέπετο, ἀλλ' ὁ ἥρωας ἡμῶν ἀπηξίωσε τὴν ἐντελῆ τοῦ ἀνεψιοῦ ἀπογύμνωσιν καὶ κατήρτισε Κράτος ἴδιον. Τὴν ἀπόφασιν αὐτὴν ἐπεκύρωσεν ὁμοθύμως τὸ Τίγκ (ἡ ἔθνο-συνέλευσις), μεθ' ὃ ἀναγορευθεὶς ἐπὶ τῆς ἀσπίδος, κατὰ τὸ ἰσχύον ἔθος, ἐπεχείρησε τὴν ἐπίσημον αὐτοῦ ἐριζγάταν, ἡ θριαμβικὴν πορείαν διὰ τῶν ἐπαρχιῶν τοῦ Κράτους. Ὀλίγα ὁμως ἀργότερον ἔτη, τοῦ Μάγνου θανόντος, ἐγένετο κύριος πάσης τῆς Νορβηγίας μετὰ τῆς Δανίας, καὶ περιδόξως ἐκυβέρνησε τὰς χώρας ταύτας μέχρι τοῦ ἔτους 1066.

Ἐκ τῆς Ἐλλισῶφ δύο ἀπέκτησεν υἱούς, ἀλλ' ἀπώλεσε μετ' ὀλίγον τὴν τρυφερὰν ἐκείνην συμβίαν, ἣν εἰλικρινῶς ἐπένησε.

Καὶ ἤδη ὀλίγας ἀκόμη λέξεις. Τῆς Ζωῆς θανούσης κατὰ τὸ 1050, ἠκολούθησεν αὐτὴν ὁ Μονομάχος πέντε ἀργότερον ἔτη, ἀφοῦ μακρὸν

διεξήγαγεν ἀγῶνα πρὸς τοὺς Σελδζουκίδας Τούρκους, τότε κατὰ πρῶτον ἐπιφανομένους εἰς τὸν ὀρίζοντα τῆς ἡμετέρας ἱστορίας. Ὅτε ἤκουσε τὰς εἰδήσεις ταύτας ὁ Χαράλδος, ἀπέμεινε ἐπὶ πολὺ σκεπτικός, καὶ ἅπαν τὸ μεμακρυσμένον ἐκεῖνο καὶ δραματικὸν παρελθὸν διήλθεν αὐθις πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ, ἀλλ' ὑπὸ τὸν μυστηριώδη πέπλον παραδόξου ὄνειρου· οἱ τὸν Ἄνακτα περιστοιχοῦντες εἶδον τότε μετὰ θάμβους δύο μεγάλα δάκρυα, ἴσως τὰ πρῶτα, ὑγραίνοντα τὰς ἡλιοκαεῖς αὐτοῦ παρειάς.

Ἐν τούτοις ἐξηκολούθησεν ὁ χρόνος τὸν ἀκατάσχετον αὐτοῦ ῥοῦν, καὶ ἄλλα ἐπῆλθον γεγονότα. Θανόντος τοῦ βασιλέως τῆς Ἀγγλίας Ἐδουάρδου τοῦ Ἐξομολογητοῦ, ἤρπασε τὸν θρόνον ὁ Χαράλδος, υἱὸς τοῦ πανισχύρου Μεγιστάνου καὶ πενθεροῦ τοῦ βασιλέως Γοθβίνου, ἀλλ' ἐπὶ τούτῳ ἐξεμάνη ὁ Δούξ τῆς Νορμανδίας Γουλιέλμος, ὁ ἐπικληθεὶς Κατακτητῆς. Βασιλευούσης κατὰ τὴν νεότητα τοῦ Ἐδουάρδου ἐν Ἀγγλίᾳ τῆς Δανικῆς δυναστείας, ἀνετράφη οὗτος παρὰ τοῖς Νορμανδοῖς, καὶ μόλις περιεβλήθη τὸ στέμμα, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Χαρδικανούτου, ἐπεδείξατο μεγίστην πρὸς αὐτοὺς εὐνοίαν, δι' εὐφώρων γαιῶν προικίσας τοὺς ἀθρόως εἰς Ἀγγλίαν συρρέουσοντας, καὶ εἰς τ' ἀνώτατα τῶν ἀξιοματῶν προάξας.

Μεγάλως ὁμως ὡς ἐκ τούτου δυσηρεστήθη ὁ πενθερὸς αὐτοῦ Γοθβίνος, ὃν ὁ Ἄναξ ἐξώρισε τότε, διανείμας καὶ τούτου τὰς γαίας εἰς τοὺς Νορμανδοὺς. ἐνῶ ἀπ' ἐτέρου σκληρῶς μετεχειρίσθη τὴν Βασιλίссαν, ἣτις, ὅπως ἀπαλλαγῆ διαφόρων ἀδίκων καταγγελιῶν, ἐβάδισε, κατὰ τοὺς χρονογράφους, ἀλώβητος ἐπὶ τοῦ πευρακτωμένου αἰθῆρος ἀρότρου. Συνεπιεία τῶν γεγονότων τούτων ἐμειώθη ἐν τούτοις τοῦ Βασιλέως ἡ δημοτικότης, οὐ ἡ ἐκθρόνισις ἐπανηγυρίσθη κατ' ἀρχὰς διὰ λαμπρῶν κατ' ἅπαν τὸ Κράτος τελετῶν, ὡς ἐκ τῆς παλινορθώσεως τῆς Σαξονικῆς δυναστείας· ὅθεν εὐχερῆς ἀπέβη τῷ Κόμητι Γοθβίνῳ ὁ καταρτισμὸς κραταιᾶς στρατιᾶς, μεθ' ἧς ἀπέσπασε παρὰ τοῦ Βασιλέως καὶ γαμβροῦ τὰς προτέρως κτήσεις καὶ τοὺς Νορμανδοὺς πάντας τῆς Ἀγγλίας ἀπέβαλε.

Φυσικὸν ἐπομένως ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ καταδρομῆως τούτου ἐτύγχανεν ἀπεχθέστατος εἰς τὸν Δούκα Γουλιέλμον, ὅστις, ἐπὶ τῇ προφάσει διαθήκης τοῦ ἀτέκνου Ἐδουάρδου, καταλειπούσης τὸν θρόνον εἰς αὐτόν, εἰσέβαλεν εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ἀφοῦ πρῶτον, ἐπιζήτησας, ἐξησφάλισε τὴν συμμαχίαν τοῦ συγγενοῦς Βασιλέως τῆς Νορβηγίας καὶ Δανίας, ἧτοι τοῦ ἡμετέρου Χαράλδου.

Οἱ δύο Ἄνακτες ἀπεβιάσθησαν ἐπὶ τῶν Βρετανικῶν ἀκτῶν τῇ 28ῃ Σεπτεμβρίου 1066, καὶ μετ' ὀλίγον, ἧτοι τῇ 14ῃ Ὀκτωβρίου, κατὰ τὴν πολυθρύλλητον μάχην τῆς Ἀστίγγης (Ha-

stings), ἤρανο νίκην λαμπράν. Ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας Χαρόλδος ἐφονεύθη ἐκ πληγῆς εἰς τὸν ὀφθαλμὸν καὶ ἡ χώρα πάσα ὑπέκυψεν εἰς τὸν Γουλιέλμον, ὅστις ἔδρυσε τότε τὴν Νορμανδικὴν δυναστείαν, ἐξ ἧς ἀπέρρευσαν πάσαι αἱ μεταγενέστεραι τῶν Βρετανικῶν νήσων τύχαι.

Καὶ ὁ ἡμέτερος ἦρως; Λαμπρῶς, κατὰ τὸ σύνθητες, πρωταγωνιστήσας, ὑπῆρξε τὸ κυριώτατον τῆς μεγάλης ἐκείνης νίκης ὄργανον, παραστάτην ἔχων πάντοτε τὸν γέροντα πλέον, ἀλλ' εἰσέτι ἀκμαῖον Ῥαγνάρον. Ἡ δῖωξις ἀπέβη ἐναγώνιος, τῆς χώρας οὕσης ἀνωμάλου καὶ δασώδους, διὰ καὶ μόλις περὶ τὴν δειλίην ἤρχισαν εἰς Ἀστίγγην ἐπανακάμπτοντα τὰ νικηφόρα τάγματα· ἀλλ' οὐδαμοῦ μετ' αὐτῶν ἐφαίνετο τῆς Νορβηγίας ὁ Ἄναξ.

Οἱ στρατηγοὶ αὐτοῦ ἐνόμισαν κατ' ἀρχὰς ὅτι, παρασυρθεῖς ἐν τῇ δῖωξι καὶ ὀλίγον τὴν χώραν γνωρίζων, περιεπλανήθη ἐν τῷ σκότει, διὸ καὶ διάφορα ἐπεμψαν ἀποσπάσματα πρὸς ἀνεύρεσιν αὐτοῦ, ἀλλ' ἄπρακτα ἐπέστρεψαν μετ' ὀλίγον ταῦτα, καὶ τότε μόνον ἤρχισεν ὑποφώσκων ὁ φόβος ἀνεπίστου τινὸς δυστυχήματος.

Ἄμα τῆς ὑπονοίας ταύτης διαδοθείσης, ὁ δούξ Γουλιέλμος εἰς ἄκρον ἐταράχθη, καὶ παραλαβὼν τοὺς τε Νορμανδοὺς καὶ τοὺς Νορβηγοὺς Μεγιστάνους μετὰ πολυαριθμοῦ σώματος φέροντος λαμπάδας, ἔσπευσε εἰς τὸ πεδῖον τῆς μάχης. Τὸ θέαμα ἦν ἀπαίσιον, καὶ κατὰ χιλιάδας ἐκάλυπτον ἐπὶ τὸ αἰματοφόρον ἔδαφος οἱ νεκροὶ καὶ θνήσκοντες, οἰκτρῶς ὑπὸ τὸ πελιδνὸν τῶν λαμπάδων φῶς καὶ σατανικῶς μορφαίνοντες· ἀλλ' ἡ ἔρευνα ὑπῆρξε ματαία, μέχρις οὐ εἰς τῶν τραυματιῶν ἀφηγήθη ὅτι εἶδε τὸν Χαράλδον μετ' ὀλίγων ἰππέων καταδιώκοντα ἐχθρικὸν πρὸς τὸ δάσος σῶμα καὶ ὅτι δεινὴ αἰφνης ἠγγέρθη βοή, ὡσεὶ ἐπιτιθεμένων κατὰ τοῦ Ἄνακτος ἐξ ἐνέδρας πολυαριθμῶν ἐχθρῶν.

Ὁ δούξ Γουλιέλμος κατηυθύνθη ἀμέσως πρὸς τὸ ὑποδειχθὲν μέρος, καὶ προσεχῶς ἀφίχθη πρὸ θεάματος μεγαλοπρεποῦς καὶ σπαραξικαρδίου. Τὸ πλαίσιον τῆς εἰκόνος ἀπετέλει εὐρὺς κύκλος πτωμάτων, μαρτυρῶν περὶ τῆς ἠρωικῆς τῶν ἀμυνομένων ἀντιστάσεως, ἀκριβῶς δ' εἰς τὸ μέσον τοῦ κύκλου τούτου ὑπὸ τὰς ὠχρὰς καὶ ὑποτρεμούσας ἐκλάμψεις, ἐπεφάνη παράδοξον συμπλεγμα.

Ἐκτάδην ἐπὶ τῆς χλόης κατέκειτο ὁ Χαράλδος, τὴν διαχρυσον περιβεβλημένος πανοπλίαν, ἀλλ' ὑπὸ τῶν ποικίλων τραυμάτων οἰκτρῶς κατακοπεῖσαν. Ἐπὶ τοῦ ἀνοικτοῦ ἰδίως στήθους ἐφαίνετο πληγὴ βαθεῖα, καὶ ἀκριβῶς εἰς τὸ μέρος τῆς καρδίας ἐσπινθηροδόλαι ψέλλιον τιμαλφές. Ὁ Γουλιέλμος κύψας ἔλαβεν αὐτό· ἦν χρυσοῦν ἐγκόλπιον, δι' ἀλύσεως ἀπὸ τοῦ τραχήλου τοῦ Ἄνακτος κρεμάμενον, καὶ διὰ σαπ-

φείρων και μαργάρων πεποικιλμένον, ἐν δὲ τῷ μέσῳ διεκρίνετο εἰκὼν ἐρατεινῆς νεάνιδος, ἡμφοισμένης στολὴν Βυζαντινὴν, καὶ φεροῦσης ἐπὶ τῶν μελανῶν πλοκάμων στέμμα βασιλικόν.

Ἄλλὰ τὸ σύμπλεγμα ἦν διπλοῦν· παρὰ τὸν πεσόντα ἦρωα ἐκάθητο ἀνὴρ λευκώγων, κρύπτων τὴν στολὴν στρατάρχου ὑπὸ εὐρὺν μανδύαν. Οἱ προσελθόντες εὐχερῶς ἀνεγνώρισαν αὐτόν· ἦν ὁ Ῥαγνάρος, ὅστις τὰ χεῖλη πιέζων ἐπὶ τῆς δεξιᾶς τοῦ Χαράλδου, ὑπνωττε βαθείως. Ὁ Δούξ ἐκάλεσεν αὐτόν, ἀλλ' οὐδόλως ἐκινήθη, καίτοι οὐδεμίαν φέρων πληγὴν. Ναί, ὑπνωττεν ὁ Ῥαγνάρος, ἀλλὰ τὸν ὕπνον τὸν ἀνέσπερον, ἀποθείς τὴν ἐσχάτην αὐτοῦ πνεύνην, μετὰ διαπύρου ἀσπασμοῦ, ἐπὶ τῆς ψυχρᾶς χειρὸς τοῦ Ἄνακτος, ὃν τοσοῦτον ἠγάπησεν.

ΚΛΕΩΝ ΡΑΓΚΑΒΗΣ.

Η ΜΗΔΕΝΙΣΤΡΙΑ

ΔΙΗΓΗΜΑ

Α΄.

Κατὰ τὸ 187., ὀλίγα ἔτη πρὸ τοῦ τραγικοῦ θανάτου τοῦ τελευταίου Τσάρου, εἰς τῶν ἐπιφανεστέρων ἀνδρῶν τῆς ρωσικῆς αὐτοκρατορίας ἦτο καὶ ὁ πρίγκηψ Μιχαήλ....., οὗτινος τὸ οἰκογενειακὸν ὄνομα, λιαν ἐνδοξον, λόγοι ἰσχυροὶ εὐπρεπειᾶς δὲν ἐπιτρέπουν νὰ ἀναφέρωμεν ὧδε.

Μετὰ τὸν γαλλογερμανικὸν πόλεμον ὁ πρίγκηψ εἶχεν ἐπιχειρήσῃ ταξίδιον εἰς Παρισίους, εἶχε δὲ συναντήσῃ κατ' αὐτὸ εἰς τινα τῶν συναναστροφῶν τῆς πριγκηπίσσης Ἐλίζας τὴν ὠραίαν ἐκείνην κόρην τοῦ στρατηγοῦ δὲ - Κοντρεμόν, ἦν ὁ παρισινὸς κόσμος, ἀναγεννώμενος τότε ἐκ τῆς τέφρας του, ἐγνώριζεν ἤδη ὑπὸ τὸ ἐπωνύμιον τῆς ὠραίας Μαγδαληνῆς καὶ ἤτις ἦτο ὅσον ὠραία τόσον καὶ πτωχή.

Παρὰ τὰ τεσσαράκοντα δὲ ἔτη του καὶ παρὰ τὰ σταθερά του σχέδια νὰ μείνῃ ἄγαμος πρὸ τῶν ὁποίων ἀπὸ δεκαπενταετίας ἤδη προσέκρουον ὄλαι αἱ δεσποινίδες καὶ ὄλαι αἱ χῆραι τῆς ρωσικῆς ἀριστοκρατίας, ὁ πρίγκηψ Μιχαήλ ἠράσθη τῆς νέας κόρης.

— Μητέρα, ἠρώτησεν αἰφνιδίως ἐσπέραν τινα ἡ Μαγδαληνὴ τὴν χήραν τοῦ ἦρωος τῆς Γραβελόττης, θὰ εὐχαρισθηθῆς ἂν γείνω πριγκηπίσσα ; ...

— Ὅχι ἐντελῶς, ἀπεκρίθη ἡ μήτηρ της, διότι σὲ ἔκαμα ἀρκετὰ ὠραίαν διὰ νὰ γείνης βασιλισσα Ἄλλὰ βασιλισσα κατ' αὐτόν τὸν καιρόν ! . . .

Πράγματι, δὲν ἐνθυμοῦμαι νὰ συνήντησα ἄλλοτε ἐν συνόλῳ τοιοῦτον τύπον ἀνθρωπίνης καλλονῆς. Νομίζω ὅτι τὴν βλέπω ἀκόμη, θαυμασίαν, εἰς τὴν Ὀπεραν, ἐν ἐσπέρας, ἑβδομά-

δας τινὰς μετὰ τὸν γάμον της. Θὰ ἠμποροῦσα νὰ στοιχηματίσω ὅτι εἰς τὰ πρὸ τῆς ὀρχήστρας καθίσματα θὰ ὑπῆρχον τοῦλάχιστον πενήκοντα ἐρασταὶ αὐτῆς, πρῶν ἢ νῦν, διαφλεγόμενοι ἐν ἀγνοίᾳ της ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὴν καλλονὴν της αἰσθημάτων, παρ' ἄλλοις μὲν περιοριζόμενου εἰς τὰ ὄρια τῆς ἀπλῆς συμπαθείας, παρ' ἄλλοις δὲ φθάνοντος μέχρις αὐτοῦ τοῦ ἀπέλπιδος πάθους. Κρίνετε δὲ βεβαίως ἐκ τούτου κατὰ πόσον θὰ ἤκουαν τὸ ἐσπέρας αὐτὸ τὴν μουσικὴν. Θὰ ἠμποροῦσαν νὰ παραστήσουν αἰφνιδίως ἐνώπιόν των τὸν Μικρὸν Δούκα ἀντὶ τῶν Οὐγενότων χωρὶς κανεὶς των νὰ τὸ πάρῃ εἰδήσιν.

Ἡ ἐσπέρα αὕτη ὑπῆρξε καὶ θὰ εἶνε ἴσως ἀκόμη δι' αὐτὴν ἡ μᾶλλον ἀξιωμαθημόνευτος ἐκ τῶν τῆς νεότητος τῆς Μαγδαληνῆς. Ἐφαινότο ὡς νὰ ἠσθάνετο τὴν ἱκανοποίησιν μουσικῆς ἐκδικήσεως ἐναντίον τοῦ φύλου μας ὅπερ δὲν τῆς ἐκίνει τότε ἡ μνησικακία διότι μεταξὺ ὄλων αὐτῶν τῶν ἀνδρῶν οὔτινας κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην θὰ ἠδύνατο νὰ καταστραφῶσιν ἢ ἀγαπηθῶσιν ὑπ' αὐτῆς ἔστω καὶ ἐπὶ μίαν μόνον ὥραν, κανεὶς δὲν ὑπῆρχεν ὅστις ἄλλοτε νὰ μὴ τὴν εἶχεν εὖρη πολὺ πτωχὴν ἢ ὥστε ν' ἀποφασίσῃ νὰ τὴν κάμῃ σύντροφον τῆς ζωῆς του.

Μόνη, ἐν τῷ εὐρεῖ θεωρεῖφ της, μετὰ τοῦ συζύγου της, ὑπερήφανος, μόλις ὑπομειδιῶσα κατὰ τὸ φαινόμενον ἀλλὰ κατὰ βάθος πάλλουσα ὄλη ἐκ τοῦ ἐρεθισμοῦ, ἐκ τῆς αἰσθήσεως τοῦ θριάμβου, ἐπεδείκνυε τὴν ὠραίαν μορφήν της λάμπουσαν ὡς ν' ἀντενάκλα τὸν θαυμασμόν ἀπαράλλακτως ὡς οἱ ἀδάμαντές της ἀντενάκλων τὰ φῶτα. Τῆ ἀληθείᾳ ἦτο ζῶν συγκριτικόν, διότι θὰ ἠδύνατο βεβαίως νὰ εἶπῃ πρὸς ἑαυτήν :

— Παρατηρῶ ἐδῶ εἰκοσιπέντε τοῦλάχιστον γυναικῆς αἰτινας εἶνε ὠραῖαι· ἀλλ' ἐγὼ εἶμαι ἡ ὠραιότερα.

Τὴν ἐσπέραν αὐτὴν ἀκριβῶς, Ἀμερικανίς τις, πολλάκις ἑκατομμυριοῦχος ἀλλὰ ποσῶς εὐμορφος, ἠναγκάζετο ἐν τῷ θεωρεῖφ της νὰ προβῆ εἰς τὴν ἐπομένην ἡμολογίαν :

— Δὲν θὰ νυχόμην νὰ ὠμοιάζα πρὸς τὴν πριγκηπίσσαν Μιχαήλ, διότι θὰ ἐζήτηον πάρα πολλά. Ἄλλὰ μόνον διὰ νὰ εἶχα τὰ δόντια της θὰ ἔδίδα τὸ μέγαρόν μου τῶν Ἡλυσίων Πεδίων καὶ ὅ,τι εἶνε μέσα, μαζὶ ἀκόμη μὲ τὸ κιβώτιον τῶν διαμαντικῶν μου. Μὲ τέτοια δόντια δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ εἶσαι εὐμορφος· ἀρκεῖ νὰ γελᾷς ἢ νὰ χασμάσαι ἀναλόγως μὲ τὰς περιστάσεις καὶ ὅλος ὁ κόσμος θὰ εἶνε εἰς τοὺς πόδας σου.

— Δηλαδή εἰς τοὺς πόδας τῶν ὀδόντων σου, παρετήρησεν εὐφύως εἰς διπλωμάτης. Φοβοῦμαι ὅμως μήπως ἡ πριγκηπίσσα μέλλει νὰ χασμάται περισσότερον παρὰ νὰ γελᾷ εἰς τὸ ἐξῆς. Ἡ Αὐτοῦ Ἐξεχότης ὁ σύζυγός της δὲν φαίνεται νὰ εἶνε χαρακτῆρος οὔτε πολὺ διασκεδαστικοῦ οὔτε